

mændene. Sagen er til tredie*) Behandling. Der er intet Vnderingsforslag fremkommet til denne Behandling, og Sagen vil saaledes være at sætte under Forhandling i sin Heelhed.

Bruhn: Da denne Sag forrige Gang var under Behandling, stemte jeg for den, fordi jeg frygtede, at jeg, hvis jeg negtede dette, vilde bidrage til, at maaskee Fattige, hvoraf der ere saa mange, der kunne trænge til Understøttelse, ikke fik den, som maaskee der ved kunde tilveiebringes. Men senere er denne Frygt gaaet bort. Jeg er bleven overbevist om, at den var ugrundet. Vi vide, at den danske Mand gjerne meddeler den fattige og trængende Broder til enhver Tid, naar han seer, at der er virkelig Trang, og jeg troer, at man ikke vil nægte denne Understøttelse frivilligt, saa at jeg ikke seer nogen Grund til, at der skal paalægges nogen Evang. Jeg kan derfor ikke bifalde, at en saadan Lov skal gaae igjennem. Dernæst er det jo ogsaa for den Trængende, der modtager saadanne Gaver, ikke ganske ligegyldigt, om de ydes frivilligt, eller om de indrives med Evang, saa at jeg ogsaa synes, at man af den Grund bør stemme imod Loven. Dernæst synes det mig, at det hele Princip er farligt. Nu er der i dette Dieblit vistnok Trang paa mange Steder, og man kan derfor vel sige, at det er godt, at den bliver afhjulpen paa den Maade; men jeg finder i al Fald, at, saalænge Hjælpen frivilligt kan tilveiebringes, maa dette Middel foretrakkes for Evang; thi al Evang er kun da, forekommer det mig, at tilraade, naar Nøden byder det, og kun da er Evangen at undskylde. Jeg kan derfor ikke bifalde denne Lov, og jeg troer vist, at, naar den consequent skal gjennemføres, — og man kan jo ikke tænke sig Andet, end at, naar lignende Omstændigheder ad Aare skulde indtræde, vil det samme Middel blive anvendt, — saa vil det virkelig have en moralsk fordærlig Virkning paa Almenen. Jeg kan derfor ikke troe, at det er ret, at en saadan Evang anvendes, og maa saaledes stemme imod Loven.

Schulin: Jeg skal blot tillade mig at opholde Thinget saa Diebliske med, hvad jeg vil sige imod Emanationen af denne Lov. Efter min Mening er denne Lov baade skadelig og ubetimelig. Hvad Skadeligheden angaaer, maa jeg nærmest henholde mig til, hvad den ærede Indenrigsminister har ytret, og hvad et æret Medlem fra Randers (Knuth), som idag er fraværende, bemærkede imod denne Lov, navnlig at den meget let kan forrykke det rigtige Forhold mellem Communerne indbyrdes, og at den dræber Frivilligheden; og jeg skal dertil føie, hvad jeg ikke har hørt fremhævet, at den, idetmindste efter min Mening, meget vanskeliggjør Sogneforstanderskabernes Stilling i Sognene ligeoverfor de Trængende eller dem, der troe at skulle have Gavn af Loven. Jeg har erfaret dette forrige Aar, da en ganske lignende Lov udkom, idet en stor Mængde fattige Folk henvendte sig til mig som Amtmand, for at beklage sig over, at de vedkommende Sogneforstanderskaber ikke vilde benytte Loven eller ialtsald ikke udstrække den til dem. Jeg svarede dem naturligtvis derpaa, hvad jeg ene kunde svare, at, naar Sogneforstanderskaberne ikke vilde, saa kunde de ikke tvinges; thi Loven gav dem en Tilladelse, men ingenlunde en Befaling. Dette kunde de Fattige paa ingen Maade begribe: det forekom dem, sagde de, at Loven da var til ingen Nytte; thi, dersom Sogneforstanderskaberne vilde hjælpe, kunde de godt gjøre det uden nogen Lov. Det er ganske vist, at, naar Sagen betragtes fra det juridiske Standpunkt, saa gjælder dette ikke, men det er ligesuldt sandt, betragtet fra det reent factiske Standpunkt. — Af disse Grunde altsaa og mange flere, som ere stærkere fremhævede af Andre, troer jeg, at Loven er skadelig. — Jeg er ogsaa overbevist om, at den er ubetimelig. Thi, naar Lovens egentlige Formaal er at hjælpe den arbejdende Klasse, da er en saadan Lov ubetimelig, naar Forholdet mellem Arbejdslønnen og Livets Fornødenheder er saa gunstigt nu, som det vistnok nogenstunde har været og rimeligvis nogenstunde vil blive. Naar der er et saadant gunstigt Forhold tilstede, mener jeg, at man ikke kan sige, at der ligeoverfor den omhandlede Klasse er Dyrtd.

*) Første Behandling findes Sp. 197, anden Sp. 199.